

Asia T-178/98

Fresh Marine Company SA

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio

Väliaikaiset polkumyynti- ja tasoitustullit — Viljelty merilohet —
Sopimussuhteen ulkopuolinen yhteisön vastuu

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio (laajennettu
kolmas jaosto) 24.10.2000 II - 3335

Tuomion tiivistelmä

1. *Oikeudenkäyntimenettely — Kannekirjelmä — Muotomääräykset — Oikeudenkäynnin kohteen yksilöinti — Yhteenveto kanneperusteista — Yhteisön toimielimen aiheuttamien vahinkojen korvaamista koskeva kanne*
(EY:n tuomioistuimen perussäännön 19 artikla ja 46 artiklan 1 kohta; yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohta)
2. *Vahingonkorvauskanne — Kanne sellaista toimielintä vastaan, jonka väitetään aiheuttaneen yhteisön vastuun — Tutkittavaksi ottaminen — Toimielimen riidanalaisen toimen luonteella ei ole merkitystä*
(EY:n perustamissopimuksen 178 artikla ja 215 artiklan 2 kohta (joista on tullut EY 235 artikla ja EY 288 artiklan 2 kohta))

3. *Vahingonkorvauskanne — Vahingonkorvauskanteen itsenäisyys kumoamiskanteeseen nähden — Rajat — Kanne, jolla pyritään lopulliseksi tulleen yksittäispäätöksen peruuttamiseen, jätetään tutkimatta*
(EY:n perustamissopimuksen 178 artikla ja 215 artiklan 2 kohta (joista on tullut EY 235 artikla ja EY 288 artiklan 2 kohta))
4. *Sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu — Vastuun syntymisen edellytykset — Yksityisiä suojaavan ylempätasoisien oikeussäännön riittävän ilmeinen rikkominen — Toimi, joka liittyy polkumyynnin vastaiseen menettelyyn mutta joka ei sisällä lainkaan talouspoliittisia valintoja — Yhteisön oikeuden vähäisen rikkomisen riittäminen*
(EY:n perustamissopimuksen 215 artikla (josta on tullut EY 288 artikla))
5. *Sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu — Vastuun syntymisen edellytykset — Lainvastaisuus — Vahinko — Syy-yhteyden käsite — Todistustaakka*
(EY:n perustamissopimuksen 215 artiklan 2 kohta (josta on tullut EY 288 artiklan 2 kohta))
6. *Sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu — Vastuun syntymisen edellytykset — Toimielimen tekemä virhe — Huolimattomuus sellaisen virheen korjaamisessa, joka on ollut toimivaltaisen yksikön tiedossa*
(EY:n perustamissopimuksen 215 artiklan 2 kohta (josta on tullut EY 288 artiklan 2 kohta))

1. EY:n tuomioistuimen perussäännön 19 artiklan, jota sovelletaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen saman perussäännön 46 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla, ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan kanteessa on mainittava oikeudenkäynnin kohde ja yhteenveto kanteen oikeudellisista perusteista. Jotta nämä edellytykset täytyisivät, kanteesta, jossa vaaditaan yhteisön toimielimen aiheuttamien vahinkojen korvaamista, on ilmentävä seikat, joiden perusteella kantajan riitauttama toimielimen menettely voidaan yksilöidä, ja syyt, joiden nojalla kantaja katsoo, että tämän menettelyn ja aiheutetuksi väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys, sekä vahingon laatu ja sen laajuus.
2. Siihen, otetaanko vahingonkorvauskanne tutkittavaksi, ei vaikuta, onko yhteisön toimielimen toimi, jota arvostellaan, normatiivinen vai hallinnollinen. Kyseinen seikka vaikuttaa vahingonkorvauskanteen yhteydessä yksinomaan aineellisten kysymysten arviointiin, kun määritellään vahingon vakavuutta yhteisön sopimussuhteen ulkopuolista vastuuta tarkasteltaessa.
3. Perustamissopimuksen 215 artiklan toisen kohdan (josta on tullut EY 288 artiklan toinen kohta) vahingonkorvauskanne on luotu itsenäiseksi kannetyypiksi, jolla on oma tehtävänsä kannetyyppien joukossa ja jonka nos-

(ks. 38 kohta)

(ks. 30 kohta)

tamisen edellytykset määräytyvät sen erityisen tarkoituksen perusteella. Vahingonkorvauskanne eroaa kumoamiskanteesta siinä, että sillä pyritään tietyn toimenpiteen poistamisen asemesta korvauksen saamiseen vahingosta, jonka toimielin on aiheuttanut tehtäviään suorittaessaan.

Oikeuskäytäntöä ei pidä tulkita siten, että vahingonkorvauskanteen nostaminen edellyttäisi, että väitetyn vahingon syynä ollutta säädöstä vastaan on tätä ennen nostettu kumoamiskanne. Asianosainen voi nostaa korvauskanteen ilman, että missään säännöksissä edellytettäisiin vahingon aiheuttaneen ja siten laittoman lainsäädäntötoimen kumoamista koskevan menettelyn aloittamista.

Vahingonkorvauskanne on jätettävä tutkimatta, jos sillä tosiasiallisesti pyritään lopulliseksi tulleen säädöksen peruuttamiseen ja jos tämän kanteen hyväksyminen johtaisi kyseisen säädöksen oikeudellisten vaikutusten mitätöitymiseen.

(ks. 45, 49 ja 50 kohta)

4. Neuvoston ja komission toimia, jotka annetaan polkumyynnin vastaisten toimenpiteiden mahdolliseen käytöönottoon liittyvässä menettelyssä, on

periaatteessa pidettävä talouspoliittisia valintoja edellyttävänä lainsäädäntötoimina, jotka voivat aiheuttaa yhteisön vastuun ainoastaan silloin, kun yksityisiä oikeussubjekteja suojavaa ylemmäntasoista oikeussäädäntöä on riittävän vakavasti rikottu. Kun tietyn hallinnollisen toimen yhteydessä ei kuitenkaan ole tehty talouspoliittisia valintoja ja kun komission harkintavalta on huomattavan rajallinen tai jopa olematon, yhteisön sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu voi syntyä jo vähäisestäkin yhteisön oikeuden rikkomisesta. Erityisesti jos todetaan, että toimielin on syyllistynyt säännönvastaisuuteen, jota varovainen ja huolellinen viranomaisen ei olisi tavanomaisesti vastaavissa olosuhteissa välttänyt, toimielimen toimintaa voidaan pitää sillä tavoin lainvastaisena, jolloin säännönvastaisuus synnyttää perustamissopimuksen 215 artiklan mukaisesti yhteisön vastuun.

(ks. 57 ja 61 kohta)

5. Perustamissopimuksen 215 artiklan toisen alakohdan (josta on tullut EY 288 artiklan toinen kohta) mukaisen syy-yhteyden katsotaan olevan olemassa silloin kun kyseisen toimielimen tekemän virheen ja esitetyn vahingon välillä on välitön yhteys, jonka olemassaolo kantajan on näytettävä toteen. Vastuun syntyminen yhteisölle edellyttää, että toimielimen

säännönvastaisen toiminnan ja vahingon välillä on riittävän suora syy-yhteys.

Tarkasteltaessa syy-yhteyttä sellaisen toiminnan, josta toimitusarvostelun, ja kantajan väittämän vahingon välillä on aiheellista varmistaa, että kantaja on ryhtynyt kaikkiin tarpeellisiin ja hyödyllisiin toimenpiteisiin rajoittaakseen vahinkoa.

(ks. 118—121 kohta)

6. Jos toimitusarvostelun säännönvastaisesta toiminnasta johtuva vahinko voi laajeta, kyseinen toimitusarvostelun tekijä, ellei se toteuta vahingon laajuuden rajoittamiseksi sellaisia tarpeellisia ja hyödyllisiä toimenpiteitä, jotka ovat ainoastaan sen toteutettavissa.

(ks. 131—132 kohta)